

YENİ NESİL ENTELLEKTÜEL SERMAYE

Ali Kamil UZUN

Onuncu Kalkınma Planımız 2 Temmuz 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi. Ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda hazırlanan Onuncu Kalkınma Planımız; yüksek, istikrarlı ve kapsayıcı ekonomik büyümenin yanı sıra hukukun üstünlüğü, bilgi toplumu, uluslararası rekabet gücü, insani gelişmişlik, çevrenin korunması ve kaynakların sürdürülebilir kullanımı gibi unsurları kapsayacak şekilde tasarlandı.

Ülkemizi yüksek refah seviyesine ulaştırma yolunda önemli bir işlevi olan Onuncu Kalkınma Planı “Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum”, “Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme”, “Yaşanabilir Mekânlar, Sürdürülebilir Çevre” ve “Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği” olmak üzere dört ana başlıktan oluşuyor. Bu başlıklar doğrultusunda ülkemizin büyüme performansının daha yüksek, istikrarlı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması, rekabet gücünün ve toplumun refah seviyesinin artırılması öngörüldü.

Onuncu Kalkınma Planımızda öngördüğümüz hedeflerimizin gerçekleştirilmesinde nitelikli insan gücümüzün rolü ve etkisi büyük olacaktır. Planlamanın öngördüğü hedefler doğrultusunda uygulama sonuçlarının başarısında rol sahibi yeni nesil insan kaynağı özellikleri ile yazımızın konu ve odağını oluşturuyor.

Y Kuşağı olarak adlandırılan yeni nesil insan kaynağımız sahip olduğu nitelikler ile Ülkemizin geleceğinin tasarlandığı kalkınma planımızın akibeti için kritik öneme sahiptir.

Teknolojinin sunduğu imkanlar içinde 7/24 online yaşayan, yüz yüze iletişim yerine sosyal medyanın sınırsız olanaklarında iletişim kuran yeni nesil insan kaynağımızı bu özellikleri ile anlamak geleceğimizi doğru okuyabilmek için gerekiyor. Bu nedenle, bu kuşağa yapacağımız yatırım, geleceğimizi nasıl görmemizle ilgili olacaktır

Gençlerimize yapacağımız yatırım konusunda, toplumun tüm kurumlarının görev ve sorumlulukları bulunuyor. Bu bağlamda, kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum sektörünün bazı sorulara cevap vermesi gerekiyor: Cumhuriyetimizin 100. yılına nasıl

bir kuşakla gireceğiz? Bu kuşak, Onuncu Kalkınma Planımızda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesini sağlayacak entellektüel sermaye kalitesine sahip mi? Ya da kısaca soracak olursak, bu hedeflerin gerekleri için gençlerimizin entellektüel sermayelerinin arttırılmasına çalışıyor muyuz?

Bilindiği gibi entellektüel sermaye; üretime katılan işgücünün sahip olduğu bilgi ve becerilerin toplamı olarak özetlenebilir.

Bu kavram, özellikle çağımızda, bilgi, bilgisayar kullanımı ve AR-GE faaliyetlerinde meydana gelen köklü dönüşüm sonucunda oluşan ekonomik anlayışın en önemli bileşenlerinden biri olarak üretim fonksiyonunda yerini almış, bu değişimlerin yaşandığı küresel dünyada üretim fonksiyonunun diğer varlıkları olan fiziki sermaye ve doğal kaynaklara oranla önemi gittikçe artmıştır.

Artık bilgileri kullanabilen entellektüel sermayenin ekonominin en önemli faktörü konumunda olduğu bir çağdayız. Çünkü entellektüel sermaye, sahip olduğu insan gücünün niteliği, mesleki bilgileri ve sosyal ilişkiler ağıyla üretimin verimliliğini etkileyebiliyor.

Bu sermayenin istenen nitelikte olması için bazı konulara dikkat etmemiz gerekiyor.

Gençlerin entellektüel sermayelerini oluşturan konulardan belki de en önemlisi eğitimidir. Gençlerimizin uygulanacak politikalar ile eğitime katılmalarının teşvik edilmesi, iş yaşamında kullanacakları bilgileri içeren bir sistemin geliştirilmesi, eğitime katılımda cinsiyet ve bölgesel farklılıkların ortadan kaldırılması, Y kuşağının, belirlediğimiz hedeflere ulaşması için gereken en önemli adımlardan biri olacaktır. Eğitime katılamama bu kuşağın entellektüel sermayesini etkileyerek, planladığımız gelişimin sağlanamamasına neden olacaktır. Yaygın ve örgün eğitim yanında mesleki kurumların, özel firma AR GE'lerinin de bu konuda bir sorumluluğu bulunuyor.

Genç entellektüel sermayenin diğer bir faktörü, bu kuşağın istihdama katılmasıdır. Eğitimini bitiren veya eğitim olanağı olmayan gençlerin genel olarak ekonomik krizler, iş gücü piyasası tecrübelerinin daha az olması ve kıdemlerin daha düşük olması sebepleriyle işgücü piyasasında sahip oldukları bu dezavantajlı durumların yönetilerek, bu kuşağa yatırım yapılması gerekiyor.

Beyin göçü, genç entellektüel sermayeyi etkileyen diğer bir konudur. Gelişmiş, iyi eğitilmiş, iş gücü piyasasının aradığı genç beyinlerin, daha iyi çalışma şartları ve eğitim imkanları, yani daha gelişmiş bir yaşam kalitesi için ülkemizden göç etmelerinin engellenmesi, bu gençlere uygun şartların sağlanması gerekiyor. Böylelikle, sahip olduğumuz entellektüel sermayenin etkin kullanımı sağlanmış olacaktır.

Ülkemiz gerçeklerini düşündüğümüzde, kadınların eğitimleri ve istihdamları önündeki engellerin kaldırılması gerekiyor. Kadınların, eğitim ve istihdamda erkeklere göre daha çok dışarıda kaldıkları biliniyor. Bu nedenle, yapılan çalışmalar ve uygulanacak

politikalarla kadınların önlerinde yer alan engellerin kaldırılması için gayret gösterilmesi gerekiyor.

Bilgi ve nitelikçi işgücünün öneminin arttığı bir çağda yaşıyoruz. Bunun gereklerini yerine getiren ülkeler, toplumlar, firmalar gelişerek sürdürülebilirliklerini sağlarken, bu gerekleri yerine getirmeyenler ise rakiplerinin gerisinde kalıyor.

Sonuç olarak, toplumsal bir bütün halinde, küresel alanda rekabet etmek için, teknolojik yenilikleri takip eden değil, bunları üreten bir anlayışın sağlanmasının en önemli ön koşullarından biri inovatif, entelektüel sermayesi yüksek bir genç nesil yetiştirmektir. Y kuşağı da dediğimiz bu nesil, Onuncu Kalkınma Planımızda belirtilen hedeflere ulaşmamız için gerekli olan en önemli faktördür.

ALİ KAMİL UZUN, CPA, CFE, MA, CRMA, CAC

Deloitte Türkiye Yönetim Kurulu Danışmanı

(akuzun@deloitte.com)

Makale, TURCOMONEY Dergisi 2013 Kasım ayı sayısında yayınlanmıştır.